

Til Folketingets Socialudvalg
Vedr. Satspuljeforlig, ligestilling

2007-12-02

Diskriminerende at oprette center kun for mænd

I anledning af satspuljeforhandlingerne på det sociale område sender jeg følgende uddrag af en klage jeg har sendt til Ligestillingsnævnet over en tidligere bevilling givet af satspuljepartierne, som jeg anser for at være i strid med principperne om ligebehandling af kønnene. Dem er Folketinget også forpligtet til at følge. Jeg håber at lignende diskrimination ikke finder sted fremover hverken på grund af køn, race eller noget andet, idet de tilbud samfundet giver til borgerne, ikke uden tungtvejende årsager må tilgodese nogen på andres bekostning.

Kvindekrisecentre må nødvendigvis være kun for kvinder af sikkerhedsgrunde, men at oprette tilsvarende centre for mænd, som ikke er truede og som ikke er i et specifikt behandlingstilbud for fx voldelige mænd, er i strid med ligebehandlingsprincipperne i vores samfund. I øvrigt har en del kvindekrisecentre også botilbud til mænd, så heller ikke her praktiseres kønsadskillelse fuldt ud.

Problemet med at have "krisecentre" kun for mænd er dels selve forskelsbehandlingen og dels kønsadskillelsen, som har et uheldigt politisk signal og skaber grobund for udvikling af kønsstereotyper og disharmoni kønnene imellem. Patriarkalske samfund praktiserer kønsadskillelse og mandeløger. Åbne, ligestillede, demokratiske samfund gør det så vidt muligt ikke.

Med venlig hilsen

Nanna Gersov

Cand.scient.soc. Nanna Gersov
Tårnbystræde 3
2770 Kastrup

2007-08-15

Ligestillingsnævnet
<http://www.ligenaevn.dk>
naevn@lige.dk

Til Ligestillingsnævnet

Tak for brev af 26. juli, hvor I beder mig præcisere min klage af 12. juni over oprettelse af mandecenter på Christianshavn. Jeg vil gerne bede nævnet tage stilling til, om ligestillingslovens § 1, 2 og Cedaw-konventionens Artikel 16 1, a,b og c er blevet eller bliver overtrådt af Københavns Kommune, Rådhuset, 1599 København V, tlf. 33 66 33 66. Nedenfor følger min redegørelse for sagen.

Kvinder i krise må klare sig selv, men mænd får gratis offentlig hjælp og støtte

I strid med ligestillingsloven og princippet om lighed for loven er der oprettet et Mandecenter på Christianshavn til 12,5 millioner kr. for satspuljemidler bevilget til Københavns Kommune. Der er tale om en uhørt stor rundhåndethed øremærket til mænd imens de 41.000 voldsramte kvinder og kvinderne på krisecentrene samt kvinder ramt af skilsmisse, aggressive eksmand, trusler om at miste

børnene, selvmordsforsøg, fødselsdepressioner osv. ofte ikke får den hjælp, de behøver. På krisecentrene findes lurvede lokaler og selvbetjening, imens Mandecentret har fine arkitektmøbler med det nyeste design og professionel juridisk bistand, så pæne velbærgede mænd kan få hjælp til at snyde hustruen mest muligt ved skilsmisse for det offentlige regning.

Man kan med rette spørge, om det er en offentlig opgave at hjælpe folk med ondt i parforholdet? Er det overhovedet noget, der vedrører det offentlige og behøver der være specielle tilbud netop til folk med sådanne problemer? Er det ikke folks private sag, om de skifter partnere, som andre skifter underbukser eller omvendt lever i cølibat og ensomhed hele livet igennem? Skal samfundet stille op for den ene gruppe, men ikke for den anden?

Og hvad skulle begrunde, at man hjælper mænd hver gang de skifter partner og eventuelt endnu ikke har fundet en ny model, men ikke hjælper kvinder i tilsvarende situationer? Hvorfor lader man kvinder leve i frygt for deres partnere eller eksparnere og giver de forslåede kvinder og deres børn kummerlige vilkår på uprofessionelle og utidssvarende krisecentre med et serviceniveau som på gammeldags vandrerhjem samtidig med at man poster penge i at hjælpe mænd, som sagtens kan klare sig uden gratis og professionel hjælp bekostet af skatteyderne?

Det virker absurd, mener ikke bare jeg, men også mange andre. BT har haft en debat på deres hjemmeside, hvor der absolut ikke var tilslutning til det dyre skatteyderbetalte Mandecenter på Christianshavn. Sandheden er jo, at der ikke er en eneste værdigt trængende mand, som behøver dette gratis tilbud. Hvorimod der er langt flere kvinder, som kunne behøve et krisecenter, men som ikke benytter de eksisterende krisecentre. Kun 2.000 kvinder benytter krisecentrene, men der er 41.000 kvinder i Danmark, som lever i voldelige parforhold.

Man burde gøre mere for disse kvinder og bygge bedre krisecentre til dem, som modsvarer deres behov. Gratis retshjælp, så de 41.000 voldelige - og dermed kriminelle - mænd kunne blive retsforfulgt. I civiliserede samfund straffer man forbrydelser og tillader ikke at nogen regerer over andre med vold og undertrykkelse. Så var det nok på tide at gøre noget ved det frem for at håne kvinderne ved at give mænd luksustilbud og lade kvinderne være overladt til krisecentrenes velmenende men uprofessionelle hattedamer.

Københavns Kommune tilbyder jvf. Foreningen Fars hjemmeside følgende til mænd, men tilbyder intet tilsvarende til kvinder. Det er kønsdiskrimination og i strid med ligestillingsloven. Her er ordlyden af Mandecentrets tilbud til mænd:

03-08-2007

Mandecentret er et tilbud til mænd. Vi er for dig, der godt vil videre på den positive måde efter skilsmisse, forliste parforhold eller dig, som bare er "kørt fast". Du kan bruge Mandecentret. På Mandecentret kan du søge husly og få rådgivning. Vi kan tilbyde rådgivning på centret eller over telefonen.

Mandecentret er for dig der godt vil videre med dit liv på den gode måde. Alt for mange mænd vælger den negative "deroute". Sådan behøver det ikke at gå. På Mandecentret kan vi tilbyde dig den hjælp og støtte du har brug for.

Fire delmål:

1. Mandecentret skal fungere som din første base. Her kan du komme helt uforpligtende og få dækket de mest basale behov. Vi kan tilbyde dig et sted at bo og kontakt med mennesker, der kan lytte, rådgive og forstå.

2. Du finder og formulerer selv dine mål. Vi hjælper dig med at nå dem.
3. På Mandecentret vil vi godt give dig nogle redskaber til udvikle og fastholde netværk og kontakter til de personer, som du har brug for i dit liv. Det gælder både dit netværk af familie og venner, samt de professionelle personer i det offentlige system, som du ønsker at benytte.
4. På Mandecentret finder du optimale rammer for en god kontakt med dine børn.

Du kan få oplysninger og information ved at kontakte os på:

Mandecentret
Overgaden neden Vandet 17
1414 København K.
Tlf.: +45 3254 6006
mail: info@mandecentret.dk

Jeg finder det ikke begrundet, at samfundet opretter en institution, som kun skal hjælpe mænd ved samlivsbrud, og at kvinder ikke kan få hjælp og udelukkes som brugere på denne institution. Der er ikke tale om voldsramte eller truede mennesker i særlig nød, men om mænd som eksempelvis kan være IT-medarbejdere med fin bil og økonomi og som bare ønsker at stå sig bedst muligt overfor eks-partneren ved de forestående skilsmisseforhandlinger.

Til sammenligning kan nævnes, at kvinder med problemer i ægteskabet er henvist til at leje et værelse eller lignende, hvis de kommer i knibe. Kvindekrisecentre må ofte afvise voldsramte kvinder og er tilbud, som er målrettet voldsramte og truede kvinder og ikke kvinder generelt. Samfundet løfter ikke opgaven at sikre truede kvinder og børn og i den grad opgaven udføres, varetages den i høj grad af frivillige idealister. Amager har intet kvindekrisecenter. Det nærmeste sted er Dannerhuset. Det er en forkert prioritering at indrette fine offentligt ejede lokaler med lønnet personale og fin hjemmeside kun for mænd, når der intet tilsvarende tilbydes kvinder.

Jeg finder at kvinder i givet fald har et langt større objektivt behov for hjælp ved samlivsproblemer idet der foregår en massiv undertrykkelse i form af psykisk og fysisk vold imod mange kvinder i deres parforhold foruden økonomisk og seksuel udnyttelse. Denne undertrykkelse kan dokumenteres med det store antal voldsforbrydelser og drab, som sker imod kvinder foruden chikane, sexundertrykkelse, trusler, elektronisk overvågning mm, som kvinder også udsættes for. Den økonomiske undertrykkelse kan dokumenteres med at mænd har langt større opsparinger end kvinder og fx ejer mere fast ejendom og aktier end kvinder ligesom de også har langt større pensionsformuer. En ulighed som ikke bliver mindre, men tværtimod vokser.

Og hvad angår børn, så har mændene lovgivningen i ryggen, så de kan få barnet tvangsudleveret med fogedens hjælp og få kvinden idømt bøder og fængsel, hvis hun ikke makker ret. Kvinder kan true nok så meget med, at manden ikke må se børnene. De har ingen magt at sætte bag.

Statsforvaltningerne hjælper mændene med alt vedrørende skilsmisser. Og hvis dette ikke er nok, er internettet fyldt med hjemmesider, der taler mændenes sag. Kvinders sag tør næsten ingen tale, da kritiske kvinder stort set ingen plads har i dette samfund, hvis de ønsker sig en karriere. Bag mændene står en international mandebevægelse - et broderskab, hvor du er en ven, bare du er en mand. Kvinder har intet tilsvarende. Og de kvinder, som står midt i problemerne, frygter ofte manden og er derfor tavse.

Som om dette ikke var nok:

Mandecentret bedriver hadsk propaganda imod kvinder

DOKUMENTATION

I det følgende vises eksempler på, hvordan forstanderen for Mandecentret Thorkild Vestergaard-Hansen benytter dette center som en mandepolitisk platform, hvor der generaliseres om kønnene på en uacceptabel og diskriminerende måde, hvor kvinder lægges for had og pålægges skyld og ansvar ved samlivsbrud. De pågældende artikler har været bragt i pressen og findes på www.mandecentret.dk.

29 10 2006

Mænd i krise søger hjælp Af JAKOB RUBIN, Jyllandsposten

I denne artikel er Mandecentrets forstander, Thorkild Vestergaard-Hansen, blandt andet citeret for følgende udtalelser:

»Oftentimes er de dybt ulykkelige. Nogle har ingen at søge hjælp hos. Selvfølgelig har de allerfleste en medskyld i deres situation, men en hel del bliver også utrolig dårligt behandlet af deres samlever,« siger han.

Dette er kun begyndelsen til de mange udfald imod kvinder, som Thorkild Vestergaard-Hansen kommer med. Allerede længere nede i artiklen er tonen skærpet:

»For mange af mændenes vedkommende har kvinderne siddet på magten i hjemmet. Kvinderne bestemmer indretningen og parrets sociale omgangskreds, og ender det med skilsmisse, sætter de manden ud af det, som måske oprindeligt var hans lejlighed. Oven i købet truer de med at nægte ham samkvem med hans børn, hvis han ikke fjører dem,« fortæller 60-årige Thorkild Vestergaard-Hansen.

Manden ses unuanceret som et stakkels offer og kvinden fremstilles som umådelig stærk og magtfuld. Det er et fjendebillede af kvinder, som man ikke bør have, når man har til opgave at hjælpe mennesker i krise. Disse mennesker skal ikke snakkes efter munden og bestyrkes i opfattelsen af, at kvinden bærer skylden og at kvinder generelt skulle være magtfulde. Dæmonisering af kvinder er udtryk for en fortidig, sygelig og betændt tilgang til virkeligheden. Det er ikke noget, der skal dyrkes for det offentliges regning, for det er skadeligt at dyrke bagtalelsen af andre mennesker. Man bliver ikke et bedre menneske af "at få luft" for sine aggressioner - tværtimod får man lukket skidt ud, som øger ens ubehag ved sig selv. Dette forstærker igen trangen til at læsse ansvar over på andre - kvinden - og så kører møllen videre.

Videre kan man læse følgende:

»Mange mænd er ikke klar over deres rettigheder. Andre skal have hjælp til at løse konflikterne med deres ekskone. I nogle tilfælde har vi haft kontakt med ekskonen. Det drejer sig også om børnenes ret til at have både en far og en mor,« siger Thorkild Vestergaard-Hansen.

Her træder det mandepolitiske slogan "børnenes ret til at have både en mor og en far" frem. Så ved vi, hvor vi har Thorkild Vestergaard-Hansen.

Senere i artiklen er der en udtalelse fra mandeforskeren Kenneth Reiniche, som er kendt for i offentligheden at kritisere mænds vold imod kvinder. Men i relation til Mandecentret, som han er engageret i, træder hans partiskhed tydeligt frem. Han ved godt, at der ikke findes noget tilsvarende tilbud til kvinder, som det Mandecentret repræsenterer. Alligevel synes han, der tilsyneladende

kæmper de voldsramte og forslåede kvinders sag, at det er helt i orden at stærke velfungerende mænd får offentlig støtte til at sikre sig selv bedst muligt overfor den kvindelige modpart, som meget vel kan være en sådan forslået kvinde, som Keld Reiniche foregiver at være solidarisk med. Der står således følgende i artiklen:

Mandeforsker Kenneth Reiniche fra Roskilde Universitets Center hilser initiativet velkomment. »Der har ikke tidligere været noget tilbud til normalt fungerende mænd, som ryger ud i denne slags kriser. I virkeligheden er der tale om en klassisk krise. For mange mænd har det været belejligt, at konen har styret hjemmet og det sociale. De har måske slet ikke fattet, at der var en krise. Når den så bryder ud, vælter deres tilværelse,« siger han.

Dette var bare en ud af de mange artikler, hvori Thorkild Vestergaard-Hansen benytter sin magtposition som centerleder til at luften sine fordømmende holdninger vedrørende kvinder. Men myterne om de magtfulde kvinder og de stakkels mænd videreføres næsten hver eneste gang Thorkild Vestergaard-Hansen citeres i en artikel. Det gælder også denne artikel fra Forbundet af offentligt ansattes blad:

12 12 2006

For mænd i krise. Af Jette Rantorp - Fagbladet FOA

»Vi har 20.000 brudte parforhold om året i Danmark, og i to tredjedele af tilfældene er det kvinden, der ikke gider manden mere,« siger mandecentrets forstander Thorkil Vestergaard-Hansen.

»I den situation står mange mænd svagt, især hvis der er børn i forholdet. For i de fleste tilfælde er det kvinden, der får forældremyndigheden - og dermed også lejligheden. Og er der noget vrøvl med manden, kan hun altid true ham med, at han ikke må se sine børn.«

"Kvinden gider ikke manden mere!" - Thorkild Vestergaard-Hansen får det til at se ud som en bekvemmelighed, når kvinder ønsker skilsmisse. Som om det er sådan en hård og kynisk kvinde, som det nu ikke mere behager at se den stakkels mand. En stærk moralsk fordømmelse. Er det kvinders ret til skilsmisse, som nager forstanderen for Mandecentret? Det skulle man tro. Forstanderen bærer ved til en misundelse hos den lille mand imod kvinden og de sociale ydelser hun får i de tilfælde, hvor børnene bor hos hende. Men ønsker han da at hensynet til manden skal gå forud for hensynet til børnene? Det er en reaktionær form for misundelse, som børnene ikke kan være tjent med.

I Amager Bladet den 30. maj udtaler forstander Thorkil Vestergaard-Hansen følgende om de "stakkels" mænd:

"De bliver presset på det groveste. Mange kvinder truer med at tage samkvemmet med børnene fra dem, selv om man laver en såkaldt resolution, når de går eller bliver smidt ud hjemmefra. Vi ser tit, at kvinderne nægter eller stiller forhindringer op, og så står mændene med håret i postkassen. Det kan føre til vold, og så går det helt galt.

Mange mænd går helt ned på det, men som regel kan vi afhjælpe den sociale deroute, de kommer ud på."

Som det ses, strammer Thorkild Vestergaard-Hansen skruen overfor kvinderne jo mere sikkert han selv føler at han sidder i sadlen som forstander for Mandecenteret. Hans egentlige formål fornemmes tydeligt. Det handler om at stille mændene så stærkt som muligt i kampen om børnene efter et samlivsbrud. Jo mere man kan dæmonisere sin modstander, desto hårdere kan man kæmpe imod hende. Det er hvad Mandecenteret vil. Bevæbne mændene til tænderne i deres kamp imod kvinderne,

som man ønsker at tryne så meget som muligt. Kvinden ses som fjenden, årsagen til at manden ikke kan få det, præcis som han vil have det. Hendes rettigheder står i vejen for hans rettigheder. Derfor skal de bekæmpes. Derfor skal kvinder bekæmpes moralsk som onde kyniske personer, som gør mænd fortræd. Som et køn, hvis samfundsmæssige magt skal begrænses. Som et køn, som truer manden og hans interesser.

At Thorkild Vestergaard-Hansen bruger Mandecenteret til mandepolitiske formål fremgår også af, at han i januar 2006 på vegne af Mandecenteret afgav høringssvar angående forældreansvarsloven, hvori han gav sin tilslutning til lovforslaget. Selve lovforslaget var blevet til i samarbejde med Foreningen Far og var et meget alvorligt angreb på kvinderne, hvis organisationer var blevet holdt udenfor det lovforberedende arbejde. Mange kvinder hørte først om lovforslaget i december og nåede ikke at lave høringssvar til det store og omfattende lovforslag før end i februar. Men Thorkild Vestergaard-Hansen må have kendt til lovforslaget i forvejen siden han så hurtigt kunne have en mening om det. Måske han selv har været en del af dem, der i lang tid lobbyede for at tryne kvinderne med denne lov uden at det kom til offentlighedens kendskab? Måske Thorkild Vestergaard-Hansen har kontakter til Foreningen Far eller Dadman? Det er der meget, der kunne tyde på.

En fredsstifter er han tydeligvis ikke. Hans mandepolitiske kæpheste gør ham komplet uegnet til at lede et center, som skal hjælpe mænd i krise videre. Had bringer ikke mennesker videre. Men man risikerer, at hadet spredt sig som ringe i vandet. Institutioner, som dyrker hadet imod bestemte folkegrupper, i dette tilfælde hadet imod kvinder, bør bekæmpes af samfundet og ikke have offentlig støtte.

Kritik af Kenneth Reiniches rapport til Mandecentret

Det følgende er en kritik af det dokumentationsmateriale, som benyttes til at legitimere oprettelsen af Mandecentret - www.mandecentret.dk. Det har en meget kønsdiskriminerende karakter. Derfor ønsker jeg at gøre Ligestillingsnævnet bekendt med min ret gennemarbejdede og omfattende kritik af dette materiale, som kan læses på mandecentrrets hjemmeside. Jeg beder Jer bære over med, at det er temmelig langt.

Det drejer sig om skriftet:

Mand? Rapport om forsknings- og praksiserfaringer vedrørende mænd i krise

udarbejdet af "mandeforskeren" ved Roskilde Universitetscenter Kenneth Reiniche
Hvem der har betalt for dette, er ikke anført i rapporten.

Kenneth Reiniche præsenteres som en af de fremmeste mandeforskere i Danmark.
I så fald må niveauet være meget lavt, hvis den dogmatiske og ugebladsagtige omgang med sandheden, som vi finder i denne rapport, kan accepteres indenfor mandeforskningen.

Rapporten indledes med følgende udokumenterede påstande:

"Der er mange grunde til, at mænd ikke finder det let og naturligt at tale om deres problemer. Historisk og kulturelt set har man ikke opdraget drenge og mænd til at tænke og tale om dem selv som et køn, og fra samfundets side har man ikke været tilstrækkelig til at "spotte" mænds særlige behov."

Når jeg kalder det udokumenterede påstande skyldes det, at jeg slet ikke mener at dette beskriver virkeligheden i dag for mænd i vor tid men nærmere en virkelighed, som eksisterede engang. Drengene og mænd tænker i høj grad på sig selv som køn. Hele vor kultur forsøger løbende at indfange hvad der er karakteristisk for henholdsvis kvinder og mænd. Det er et emne, som aldrig går af mode og som optager folk meget.

Det er ikke korrekt, at mænd skulle være oversete som køn i vor kultur og at mænds særlige behov skulle blive overset. Det forholder sig snarere omvendt - at alt defineres ud fra det mandlige køn og mænds behov fordi det er mænd, som dominerer overalt i samfundet. Mænd er desuden opdraget til at tænke på sig selv, mens kvinder opdrages til at tænke på andre, før de tænker på sig selv. Af denne årsag er kvinder tilbageholdende med at stille krav til sig selv som gruppe i samfundet.

Videre kan man blandt andet læse Keld Reiniche udtale følgende:

"Som mandeforsker glæder det mig derfor, at der med Mandecentret er kommet fokus på mænds problemer, og i særdeleshed det man kunne kalde "almindelige" mænds problemer, det vil sige mænd, som i hverdagen er velfungerende, men som i forbindelse med f.eks. skilsmisse, samlivsproblemer eller arbejdsløshed pludselig mister kontrollen over deres tilværelse."

Keld Reiniche må have en ringe social forståelse og kan næppe være tilhænger af ligestilling imellem kvinder og mænd, når han mener, at vi af vore knappe ressourcer til de svage stillede i samfundet skal bruge midler på ellers ressourcestærke mænd, som blot i en periode har mistet deres sædvanlige greb om tilværelsen.

Dette afspejler sig også i det følgende, hvor Keld Reiniche fuldstændigt undlader at forholde sig til, at der er to køn, som BEGGE kan have problemer af fuldstændig samme karakter. Hvor er begrundelsen for kun at beskæftige sig med det ene køn, kun at beskæftige sig med dette køns problemer som om de var kønsspecifikke, hvilket ikke er bevist og til som forsker ensidigt at tilslutte sig at man åbenlyst diskriminerer kvinder? Keld Reiniche skriver:

"Rapporten vil redegøre for omfanget af målgruppen mænd i krise efter brudte forhold og diskutere de følgevirkninger brudte forhold kan have på mænd med hensyn til deres mentale velbefindende herunder forholdet til deres børn. Det gennemgående fokus vil være på foranstaltninger og tiltag overfor gruppen af mænd som i dagligdagen er velfungerende, og som ikke er misbrugere eller hjemløse, men som mister grebet om tilværelsen f.eks. i forbindelse med skilsmisse og arbejdsløshed. Den samfundsmæssige indsats overfor denne gruppe har været mangelfuld og uden nogen form for permanens, og vi ved derfor meget lidt om denne gruppe af mænd."

Det virker ikke redeligt at ville redegøre for omfanget af mænd i krise uden at relatere det til omfanget af kvinder i krise eller andre former for kriser, som kunne begrunde en samfundsmæssig indsats. Det virker af samme grund heller ikke rimeligt og afbalanceret, når man proklamerer, at "den samfundsmæssige indsats" ... "har været mangelfuld..." - Mangelfuld i forhold til hvad? Hvad er det som skulle prioriteres mindre, så dette område blev prioriteret højere? Hvem skal holde for, når samfundet bruger ressourcer på mænd, som "har mistet grebet om tilværelsen"? Hvordan kommer samfundet i det hele taget ind og får ansvar for den enkeltes liv? Hvem siger at samfundet skal stille op hver gang et menneske oplever modgang i sit liv. Har man ikke også selv et ansvar for at passe på sit ægteskab og parforhold? Skal samfundet belønne mænd, som har passet skidt på deres partner og stå med åbne arme, når kvinden ikke kan holde det ud mere? Er det så retfærdigt, at samfundet retter sin medlidenhed til manden og lader kvinden om at klare sig selv?

Overskriften på næste afsnit hedder: "Hvorfor ved vi så lidt om mænd?" Igen et postulat, som mest lyder som mandeforskernes begrundelse for forskningsmidler og deres egen eksistensberettigelse. Jeg finder det direkte demagogisk at man overhovedet kan fremstille tingene på denne måde, når vi ved, at manden nu og altid har domineret i kulturlivet, i kunsten, i forskningen, i medierne og i hele samfundets magtapparat. Overalt er det mandens sprog og mandens tankegang, vi præsenteres for. Hvad tænker han, hvad føler han?

Man kunne med større ret spørge: "Hvorfor ved vi så lidt om kvinder?" Hvorfor hører vi aldrig om hvordan enlige mødre har det, når de skal aflevere deres spæde børn til samvær hos mænd, som de ikke stoler på tager sig ordentligt af barnet? Hvorfor er disse mødre usynlige i medierne imens Foreningen Far kæfter op og nyder magtsystemets bevågenhed? Hvorfor får mange kvinder ikke orgasme? Hvorfor får kvinder ingen hjælp efter smertefulde og traumatiske fødsler? Hvorfor dør kvinder i forbindelse med barsel og fødsel eller efter brug af p-piller uden at vi hører om det? Der er meget mere, vi ikke ved om kvinder og som er underbelyst end der er om mænd.

Den følgende beskrivelse af de dybsindige tanker, man gør sig i mandeforskerkredse, giver et glimrende indblik i hvilken nonsensvidenskab, vi har med at gøre:

"Den engelske mandeforsker Jeff Hearn har argumenteret for, at det er vigtigt at "benævne mænd som mænd".

- Jøsses, hvilket filosofisk vingesus! Der bliver virkelig tænkt i de kredse, så det knager!

"Han peger på, at det analytiske fokus skal være på, hvad mænd konkret foretager sig, hvad mænd tænker, og hvad mænd føler."

- Ja, de har råd til det, de mænd. Råd til at føle efter om tilværelsen som verdens herrer nu virkelig behager dem eller om whiskysjussen måske kunne blive en anelse mere aromatisk.

Imens slås kvinder med hvordan de skal klare at være succesrige i alle livets forhold uden undtagelser og i samme moment også sørge for at manden, børnene, familien, vennerne, nabolaget - ja hele verden har det godt. Kvinder kæmper med helt elementære menneskerettigheder som retten til et liv uden at blive slået og ydmyget, uden at blive diskriminerede med løn og job og uden at blive handlede til prostitution for at tilfredsstille utro mænds umættelige behov. Sådanne, som samfundet nu vil ofre ressourcer på at please, når deres personlige og gratis kvindelige serviceassistent smutter. For sådan er mange parforhold i dag. Mange er ikke gift og ægteskaber koster ikke mænd det, de gjorde i gamle dage. Derfor har mange mænd råd til at få børn med flere forskellige kvinder. Og bliver der bøvl, sikrer staten dem samværsret og forældremyndighed. Og Manderådgivningen sikrer dem bedst mulige kort på hånden, når disse rettigheder skal sikres. Kan manden ikke få kvinden til at makke ret og blive hos sig, kan han jo næsten altid få barnet. Så bliver det barnets opgave at være sød ved far. Når nu mor ikke ville. Det er så synd for farmand. Ja, og synd for mennesker, som skal leve med sådanne mænd, der udøver magt ved at ynke sig selv. Men denne mandlige magtstrategi og dens enorme undertrykkende kraft - ikke mindst over børn, som sådanne fædre gør til deres egne tjenende ånder, får mandeforskerne næppe nogensinde øje på.

Mandeforskeren Hans Bonde hævder, at der er en tendens til at se kvinder som ofre og mænd som tabere. Det er en reaktionær påstand at komme med, for den tjener kun det formål at kue kvinder ned. Hans Bonde begrænser derved kvinders mulighed for at komme til orde og gøre opmærksom på uretfærdigheder. Han lægger sit lod i mændenes vægtskål. Det skal være legitimt at kalde manden et offer mens kvinder bare skal ranke ryggen og tage sig sammen. I den offentlige debat skræmmes kvinder fra at ytre sig, fordi de beskyldes for at kalde på medlidenhed. Det er nærmest blevet til en dødssynd for en kvinde at appellere til mænds medfølelse. Mandebevægelsen møder sådanne kvinder

med hånlighed.

Der foregår en kamp om hvem der skal være "offer". Mandebevægelsen arbejder helt systematisk på at smide kvinderne væk og få mændene til at indtage pladsen.

Men ser vi på, hvordan kønnene fremstilles i medierne, så er det rigtigt, at kvinder fremstilles som ofre, når de fx har været ude for en forbrydelse. Men de hædres ikke. Man interesserer sig ikke for dem. Anderledes med mænd, som er ofre. Faldne soldater hyldes. Man husker dem som personligheder, som er gået bort. Ligeså hvis en direktør fyres. Man føler med ham. Også hvis han har gjort noget galt. Men sker det samme for en kvinde, så er hun bare en taber. Så er den historie ikke længere. Hun røg af i svinget og godt det samme. For hvad skulle hun i øvrigt også i den direktørstol?

Kvinder har det også selv dårligt med at fortælle om nederlag. Vi ser aldrig kvinder stå frem og fortælle om hvordan de blev diskrimineret, da de ikke fik dette eller hint job. Kvinder bærer selv på disse oplevelser helt alene. Vi hører aldrig om de kvinder, som forgæves søgte ind på et mandsdomineret område men ikke havde held med det. Hvorfor ikke? Fordi både samfundet og kvinden selv opfatter det som pinligt. Kvinder udstiller ikke deres nederlag. Medierne ønsker ikke at vise et nuanceret billede af kvinder. De viser næsten altid kun kvinder med succes, som er overpå. Derfor får man billedet af vor tids superkvinder, som kan klare alt. Men virkeligheden er ikke sådan.

Kvinder klager heller ikke så meget som mænd. For at klage, skal man se sig selv som offer, ikke bare som taber. At se sig selv som offer giver handlemuligheder. Det er mænd bevidste om. Derfor tryner de kvinder til ikke at se sig som ofre. For så lukker de munden på dem og undgår, at kvinderne stiller krav.

Mandeforskeren Jørgen Lorentzen citeres for at mene, at "vi i denne del af verden bør være mest bekymrede for mænd". - "I denne del af verden? Altså kvinders problemer hos "de andre" i den tredje verden må gerne erkendes. Men Vestens kvinder skal holde mund. Her er det mændene, som skal have forrang. Fordi de oftere er kriminelle og alkoholikere. De skal altså hjælpes og så må man håbe, at de opfører sig lidt bedre. Så der på den måde også falder lidt af til kvinderne.

Senere spørges der: "Hvorfor har samfundet været tilbageholdende med at udvikle tilbud til mænd i krise?" - Men det er jo ikke sandt, at mænd i krise ikke har nogen tilbud. Alle har ret til hjælp i tilfælde af hjemløshed eller andre problemer. Det gælder uanset køn. Hvorfor skulle hjælpen være kønsspecifik? Man kan også blive henvist til psykolog eller psykiater af sin læge, hvis der er behov for det. Der findes rådgivningstjenester, som kan benyttes af alle. Hvorfor skulle samlivsbrud være en krise, der er så meget værre end andre kriser? Skyldes det at man føler sig pikeret over kvinders ret til at vælge til og fra? Skal der gøres et stort nummer ud af dette for at anfægte kvindens ret til skilsmisse og kvindens lige ret til barnet? Ønsker man at børn og kvinder skal være mandens ejendom? Sådan at han skal betragtes som offer for en forbrydelse, når han mister denne "ejendom"? Handler det om et moralsk korstog imod kvinder?

Som svar på spørgsmåles anføres at "mænd har sværere ved at erkende at de mangler hjælp, at mænd generelt ikke er så åbne overfor velfærdsstatens tilbud og at det også har været et institutionelt tabu." Til dette kan siges, at hvis mænd ikke benytter nogle af velfærdsstatens tilbud eller undlader at søge hjælp, som de kunne have haft gavn af, så kan dette ændres med oplysningskampagner som fx fortæller, at så og så mange kvinder hhv mænd er underbehandlede med eksempelvis depressioner. Det kunne øge opmærksomheden hos mændene og tilskynde dem til at søge behandling i højere grad. Det er en ikke-diskriminerende måde at hjælpe på. Men at lave tilbud til mænd, som

ekskluderer kvinder, er ikke rimeligt på en sådan baggrund. At de to køn har forskellige prioriteringer og handlemønstre og behov, berettiger ikke til favorisering af det ene køn på den andens bekostning. Ligestilling handler om lighed og lige muligheder. Ikke om forskelsbehandling i ligestillingens navn.

Senere står der at mænd usynliggøres som køn. Det synes jeg ikke er korrekt. At mænd ikke taler så meget om sig selv som køn er vel lige så normalt og almindeligt som at kvinder heller ikke gør det. Nogle mennesker går op i deres have, nogen i klimaforandringer og nogen i køn. Men usynliggjorte er mænd ikke. Hverken som køn eller på nogen anden måde.

Til sidst i afsnittet lykkes det for Kenneth Reiniche at få det til at se progressivt ud, når han udtrykker, at flere mænd burde interessere sig for ligestilling. Men ligestilling er ikke hvad han selv arbejder for, når han refererer mandeforskere, som ønsker en nedprioritering af samfundets indsats for kvinder og en opprioritering for mænd. Disse mandeforskere ønsker at tage fra kvinderne og give til mændene. Det samme gør Kenneth Reiniche, når han støtter et mandecenter, som er blevet forgyldt med penge fra sin spæde start af samfundets magthavere, som nærmest falder over hinandens ben i deres generøsitet overfor mandesagen. En generøsitet kvinderne aldrig har oplevet og næppe heller kommer til at opleve så længe kvinder lægges for had sådan som Mandecentret også gør det. Heksegryden skal holdes i kog, så kvinden kan forblive på sin pjaltede plads som syndebug og evig tjener for manden.

I afsnittet "Mænd og skilsmisser" påstås, at kvinder er gode til at søge hjælp udadtil. Men det redegøres der ikke nøjere for. Hvordan skal man også kunne sige noget videnskabeligt om dette? Jeg mener, at det er udokumenteret og tvivlsomt, om det er rigtigt. Og det er alvorligt, når påstanden bruges som argument for at hjælpe mænd, men ikke kvinder. Kvinderne klarer snildt det hele selv. Lad dem sejle deres egen sø. Det er ikke fair og det er ikke hæderligt. Spørg de danske kvinder, som er ramt af skilsmisse, om de er enige i dette. Skilsmisser kan udløse alvorlige og livstruende kriser for mænd, står der. Ja, og hos kvinder. Men kvinders selvmord hører man ikke så meget om, fordi kvinder sjældent tager andre med sig i døden. Det gør mænd oftere. Og det skal åbenbart belønnes.

En udenlandsk undersøgelse siger, at det tit kommer bag på manden, at deres hustruer vil skilles. Men hvem siger det også gælder i Danmark? Det påstås også, at mange mænd ikke har tætte sociale relationer, som de kan benytte sig af i en krisesituation. Den slags må dokumenteres med tal. Ellers må det betegnes som amnestuesnak. Vi ved det ikke. Og hvem siger i øvrigt, at netop tætte sociale relationer er så vigtige i den situation? Samfundets opgave må være at stille alle borgere lige og give alle de samme tilbud. Så kan det ikke være afgørende, om den ene sender tyve julekort afsted hver jul, mens den anden måske ikke engang ser sine forældre. Folk er forskellige og prioriterer forskelligt. Der skal ikke pindehugges i det, men alle skal have lige muligheder. Det har de ikke, når man diskriminerer kvinder.

Senere står der, at de 39 årige mænd toppede med 718 skilsmisser i 2005. Det er altså mænd i den alder, som Mandecentret især skal henvende sig til. Denne generation af mænd er ofte uhyre selvbevidte, ser venner som det passer dem uanset om kæresten er enig og dyrker sport, imens lilleemor gør rent om lørdagen. (Så får hun jo også motion.) Det er mænd med netværket i orden. Så meget i orden, at deres parforhold måske netop af den årsag bryder sammen. Denne generation af mænd ved alt om deres rettigheder og har ikke brug for noget Mandecenter.

Der refereres også til følgende udtalelse fra sociologerne John Andersen og Jørgen Elm Larsen, som angiveligt har studeret den "sociale eksklusions kønsprofil" i en undersøgelse betalt af Ligestillingsrådet og som påstår, at de privilegerede mænds magt modsvares af de

underprivilegeredes afmagt" - i forhold til kvinden, må man formode. På denne måde udstødes hun og manden indtager hendes plads som den, det er synd for. Vi skal have medlidenhed med den arbejdsløse mand, for han bliver i højere grad skilt fra de onde kvinder, som jo må være nogle beregnende sataner, når de i højere grad forbliver i ægteskabet, når manden har en højere indkomst. Det er helt tydeligt, at man ikke ser tingene fra kvindens synsvinkel, men bare sammenblander social indignation, sociologi og en kønsmæssig synsvinkel, så det hele bliver til en særdeles giftig cocktail. Den moralisme, som ligger i dette er, at når manden er svag, skal kvinden og børnene hjælpe ham og være til rådighed for ham. For hvor er det synd, ikke at have noget job, ingen kone og ingen børn - ja, så må livet minsandten være miserabelt. Man glemmer, at vældig mange mennesker overhovedet ingen partner har, men lever alene det meste af deres liv uden børn. Hvorfor skal det være så synd for en mand at han mister sin familie, når han ikke selv kan løfte sit ansvar som mand, far og forsørger?

Ideologien i dette er oldgammel og handler om, at kvinder og børn er til for manden og at hans velbefindende er vigtigere end deres. Det er denne ideologi man ser, når den ældste pige træder i mors sted, hvis moderen dør. Hun skal ofre sig, så far og de mindre børn har det godt. Når børn udleveres til samvær hos fængselsfanger, er det for at han kan "socialisere sig" til livet udenfor murene og for at kaste glans over hans tilværelse. Børnene bliver bare brugt. Det er så synd for farmand. Det er ikke nogen ny opfindelse. Mange mænd, som begår vold, mord og incest er samtidig dybt selvmedlidende. De taler om deres problemer og hjernevasker andre til at bekræfte dem i, at det er synd for dem. Den ondeste familievold udøvet af mænd er ofte psykologisk. Den forhindrer kvinder og børn i at bryde ud, fordi de føler ansvar for den tilsyneladende svage og afmægtige mand. Børn behøver ikke at være særlig gamle, før de føler ansvar for deres forældre. Børn kan lære at sætte den voksnes behov forud for egne behov. Børn kan opdrages til at fungere som slaver og ufrie mennesker. Det kan de især, når den, der skal give dem omsorg, tilsidesætter og ignorerer deres behov til fordel for egne behov.

Den selvmedlidende tilsyneladende svage mand kan samtidig være en meget farlig mand. Flere af de mord og selvmord, som er blevet beskrevet i tv-dokumentarserien "Den sorte box" handler netop om mænd, som kan græde og være ulykkelige og sætte sig selv i rollen som offer i en årelang proces, hvor selvmordsforsøg og trusler om selvmord er en del af disse mænds magtmidler imod andre mennesker, som de ønsker, skal gøre som de ønsker. Den svage pjaltetar kan være meget farlig for kvinder og børn - langt farligere end den mand, som måske ter sig med bulder og brag, men som ikke af den grund ender med at gøre nogen eller sig selv fortræd.

Det meste af den vold, der begås imod kvinder, begås af mænd som godt kan kontrollere sig selv, når de vil. Mændene begår volden bevidst, fordi de føler sig berettigede til det. Jo mere den samfundsmæssige holdning er på mændenes side og lægger ansvaret bort fra mændene og over på kvinderne, desto flere mænd vil føle sig berettigede til at tæve og slå ihjel. Man kan derfor ikke på den ene side, som Keld Reiniche, være imod vold imod kvinder og på den anden side påstå, at kvinderne er den stærke part ved samlivsbrud. Den selvmedlidenhedsstrategi for mænd, som Keld Reiniche anviser, fører ikke til mindre vold imod kvinder eller til at mænd får et bedre forhold til kvinder og børn. Mænds ægteskaber og forhold til kvinder og børn går ofte i stykker, når manden mangler forsørgerinstinkt, yngelsplejeinstinkt og evnen til at vise andre omsorg. Disse mænd burde lære at være givende og ikke udnyttende i forhold til andre mennesker. Mandecentret lærer dem ikke dette. Mandecentret er et rygklapperforetagende, hvor man tror, at det hjælper at snakke mænd efter munden i deres brokkerier vedrørende kvinder. Man fastholder dem i rollen som udnyttede og krævere i deres egen egoistiske interessevaretagelse på bekostning af kvinder og ofte også børn.

I afsnittet "**Forskellen på mænds og kvinders kriser**" hævder Keld Reinicke, at emnet mænd i krise skulle være mere tabuiseret og at der skulle være en ringere accept af deres krise end af kvinders

krise. Men hvorfor er det så accepteret, at hjemvendte soldater får gratis krisehjælp, imens kvinder som har oplevet traumatiske og smertefulde fødsler ingen hjælp får? Hvorfor får mænd som har udøvet vold imod kvinder professionel og offentligt betalt hjælp, imens kvinder højst får en snak med en frivillig på et nedslidt krisecenter?

Hvor i samfundet vises der forståelse for kvinders kriser? Er det overhovedet noget vi hører om? Nej, det gør vi ikke. Fordi forståelsen overfor en kvinde, der ikke kan klare presset, er langt mindre end for en mand. Kvinder SKAL tage sig ordentligt af deres børn og se ordentligt ud. Ellers er DE ynkelige. Min påstand er, at samfundet viser nultolerance overfor kvinder, som træder ved siden af, men giver lang snor til mænd. Og min påstand er endvidere, at når mænd i højere grad bryder loven end kvinder, så er den langmodighed, mænd mødes med, en del af forklaringen. Mænd får opmærksomhed, når de gør noget galt. Så mener samfundet, at det er synd for dem. Han slog konen ihjel - nå ja, men hun ville jo også gå fra ham. Så hedder det, at han slog "sin elskede ihjel". Manden sættes trods forbrydelsen i et positivt lys. Mænd forstår godt andre mænd.

I afsnittet omtales problemer med at mange - måske især mænd - går rundt med ubehandlede depressioner. Det er da sikkert også medvirkende til brudte parforhold. Men så virker det forkert først at hjælpe, når det er gået galt. Som før nævnt bør man gøre en indsats for begge køn vedrørende depressioner.

At flere mænd end kvinder begår selvmord gør sig gældende over hele verden og har derfor ikke nødvendigvis en samfundsmæssig årsag. Det kan være biologisk betinget ligesom at kvinders levealder som regel også er højere end mænds. Disse forhold bør ikke bruges til at retfærdiggøre at samfundet favoriserer mænd på kvinders bekostning. Kvinder bærer også helbredsmæssige byrder, som mænd ikke bærer. Langt flere kvinder end mænd dør af seksuelt overførte sygdomme og i forbindelse med graviditet og fødsel.

96 pct af al vold udøves af mænd. Skal samfundet så allokere alle ressourcer over på disse mænd for at normalisere dem, eller skulle man hellere hjælpe ofrene til et nyt og bedre liv uden disse undertrykkere? Det er selvfølgelig ikke enten eller. Men det er undertrykkende at kvinder og børn fastholdes af samfundet i at blive sammen med asociale mænd og at samfundet sætter deres behov højere end kvinders og børns behov. Kvinders og børns behov er et ordentligt liv uden undertrykkelse. Og det får de sommetider kun, når de slipper for at have noget at gøre med mænd, som de ikke kan holde ud.

At se mænds alkoholisme som udtryk for forfordeling af mænd i forhold til kvinder, er ikke fair. Samfundet hylder i høj grad mænds ret til at gøre, som det passer dem og sætter ikke grænser for mænd, som man gør for kvinder. Mænd nyder en højere grad af frihed hvilket betyder, at nogle synker til bunds, fordi de ikke kan administrere denne frihed. Kvinders mulighed for at hjælpe disse mænd inden det går galt begrænses af kvinders lave status. Man hylder en mandfolkekultur, hvor arbejdskolleger og mandlige venner dækker over mænds utroskab, drukture, hasardspil og prostitutionsbesøg. I Sverige er man først for nylig begyndt at skrive direkte til mandens adresse, når han er taget i at gå til en prostitueret, hvilket er ulovligt i Sverige. Patriarkalske vaner betød, at politiet tidligere kontaktede manden på hans arbejdsplads for at hustruen ikke skulle få noget at vide. Det må være en betændt arbejdspladskultur, som medvirker til at dække over noget sådant og som accepterer det.

Der refereres til synspunkter hos psykiater Karin Garde som mener, at psykisk syge kvinder er bedre til at tage imod hjælp og opretholde forbindelsen til deres netværk end mænd i en tilsvarende situation. Herfra generaliseres til at det også skulle gælde kriseramte mænd generelt. Men der er stor

forskel på at være kriseramte i almindelighed og at være kriseramte på grund af egen sygdom. Mændenes kønsspecifikke problemer består i, at de er opdragede til ikke at være kritiske overfor sig selv. Kvinder er derimod opdragede til at skulle rette på enhver fejl, der måtte være hele livet igennem. Kvinder får altid at vide, at de ikke er gode nok i sig selv, men kun gode nok hvis de ændrer på sig selv. Derfor har mænd sværere end kvinder ved at erkende fejl ved sig selv. Men kriser, hvor de kan lægge skyld og ansvar over på andre, deler de gerne med andre.

Karin Garde mener også at mænd oftere lever et hårdere liv end kvinder og derfor drikker mere og går mere brutalt til bunds, når den alvorlige krise indfinder sig. Jeg mener ikke at årsagen til at der er flere mandlige alkoholikere end kvindelige skyldes, at mænd oftere skulle leve et hårdt liv end kvinder. Der er 65.000 kvinder årligt, som tæves af mænd. Kan man forestille sig noget hårdere, end at skulle leve med vold og frygt for sit eget og sine børns liv? Disse byrder skal mænd ikke bære. Det er heller ikke mænd, som bærer byrderne ved at være prostituerede eller voldtægts ofre og eftervirkningerne heraf. Der er langt flere enlige mødre end fædre. De skal ofte både klare udearbejde og børn og ofte med få bekvemmeligheder som fx bil fordi, de sidder hårdt i det økonomisk. Hvad hvis de er syge eller handicappede eller deres børn er det? Mange mænd lader sig skille, hvis der er et handicappet barn i familien eller hvis kvinden bliver kronisk syg. Så skal hun klare det hele imens manden får et nyt liv med en ny model og et nyt kuld børn. Skilsmisseundersøgelser viste tilbage i firserne, at mange mænd lader sig skille, når kvinden bliver syg eller invalid, imens mange kvinder bliver hos manden også hvis han bliver syg eller invalid. Undersøgelserne viste også, at mange kvinder lod sig skille fordi de selv havde fået en kronisk sygdom eller var blevet invalide. Samlet viste undersøgelsen, at ægteskabet var en tryk foranstaltning for manden uanset om han skulle blive ramt af sygdom, ulykke eller invaliditet, imens en kvinde i denne situation risikerede at miste sin mand og være alene om at klare problemerne og ofte også ansvaret for børnene.

Sidst i afsnittet refereres til en afhandling af læge Lis Raabæk Olsen. Hendes pointe er, at alkoholisme og selvmord ofte skyldes manglende behandling af psykiske sygdomme og at mænd har et problem, fordi de ofte ikke erkender at de har en psykisk lidelse. Det lyder meget sandsynligt, men berettiger stadig ikke til forskelsbehandling på grund af køn eller til oprettelse et særligt mandecenter. Vil man nedbringe antallet af selvmord og antallet af alkoholikere må man prøve at nå ud til alle i risikozonen uanset køn og om de er eller har været i parforhold eller ikke.

I afsnittet "Mænds forhold til sundhedsvæsenet hævdes det, at "ligestilling på sundhedsområdet betyder kønnenes ret til at blive behandlet forskelligt". Man går uden videre ud fra, at sundhedsvæsenet er godt nok, som det er til kvinder, men at mænd skal kunne kræve noget særligt. Men sandheden er, at der både er kvinder og mænd, som bliver underbehandlet i sundhedsvæsenet. Der er alt for mange kvinder, som dør af brystkræft og æggestokkekræft i Danmark ligesom der også er alt for mange mænd, som dør af testikel- eller prostatakræft. Mammografi og ultralysscanning kunne hjælpe til tidligere diagnosticering. Det handler om at hjælpe begge køn - ikke at forskelsbehandle med falske påstande om at det gøres i ligestillingens navn.

Til afsnittet "**Har mænd en overgangsalder**" har jeg ingen indvendinger bortset fra at det undrer mig, at man rask væk hormonbehandler kvinder livet igennem først med p-piller og siden med hormontilskud i overgangsalderen. Hvorfor kommer hormonbehandling af mænd aldrig på tale? Testosteronniveauet har indflydelse på mandens psyke og humør. Hvorfor interesserer man sig ikke for at give mænd testosteron, som måske kunne forbedre deres livskvalitet? Hvorfor er det normalt at hormonbehandle kvinder, men kaldes doping, når det gælder mænd? Hvorfor kan læger ikke hjælpe mænd med de problemer de har, når de tager stoffer på det illegale marked for at blive mere maskuline?

Afsnittet "Hvorfor har mænd svært ved at søge hjælp?" fremstiller det som noget kønsspecifikt, som i virkeligheden er almenmenneskeligt. At bede om andres hjælp er ydmygende for enhver uanset køn. Det er ikke en situation, man ønsker at bringe sig selv i. Det er klart, at enhver hellere vil have råd end hjælp. Det er rarere at handle selv end at blive underlagt andres regler og autoritet. Kvinder på krisecentre skal indrette sig på krisecentrets regler og har ikke uden videre ret til at være der. De er sociale klienter hos kommunen. De andre på krisecentret kan være forslåede indvandrerkvinder, som måske ikke taler det danske sprog eller eksempelvis stofmisbrugere af begge køn, som bor på krisecentret, fordi krisecentre indgår i kommunens pulje af botilbud til udsatte grupper. Hvor mange kvinder kunne tænke sig rollen som ydmyg klient på et krisecenter, medmindre de var meget langt ude? Hvor mange kvinder forlader mon et krisecenter med rank ryg?

I afsnittet om den mandlige arbejdspladskultur fremstilles denne som meget stringent, hvor det private ikke indblandes. Men tværtimod er der mange mænd, som taler endog meget privat og mere privat end de burde med deres kollegaer. Dette forstærkes af, at nogle arbejdspladser har en dårlig alkoholkultur. Til gengæld er alkoholafvænnning også flere steder en del af personalepolitikken. Og her er det vist oftere mænd end kvinder, som får hjælp. Arbejdspladsen - såvel den nuværende som tidligere arbejdspladser og andre professionelle kontakter er en vigtig del af mænds netværk. Sådanne netværk kan bestå af håndværkere, advokater, læger, IT-eksperter osv. Alt sammen meget nyttigt for en mand i krise. Kvinders kontakter består ofte af andre kvinder ansat i omsorgssektoren, venner og familie. Det kan være fint til en hyggesnak, men håndværkerhjælp til den nye lejlighed, mand til mand juridisk hjælp og en kæk IT-mand, som kan lave en hjemmeside, som tilsviner ekskonen og stifter en ny mandeforening - det er nu heller ikke at foragte!

I afsnittet "Mænd og vold" står der, at mange voldsudøvende mænd ikke er motiveret til en behandling. Man kan også spørge hvad en behandling nytter, hvis manden udøver vold fordi han ønsker det og fordi det giver ham fordele i form af magt. Vejen frem må være holdningsbearbejdning, straf og at forhindre ham i at få adgang til et voldsoffer. Men det vigtigste er nok at styrke offeret mentalt, så hun kan forebygge og forhindre voldsudøvelsen eller fritages for at hun selv eller børnene har kontakt med den pågældende mand. Den voldelige mand bør uskadeliggøres og afvæbnes med medicin eller hormonel behandling om fornødent. Hensynet til ofrene eller nye potentielle ofre skal være det afgørende i behandlingen af voldelige mænd. Systemet skal ikke please og hæge om voldsbøller, men lade dem mærke samfundets syn på deres handlinger. At lukke sådanne individer ind i et Mandecenter med sofistikeret indretning med designermøbler og fint højtuddannet personale, som hygger om klienten som var han kommet til et femstjernet luksushotel, er at sende et helt forkert signal.

Afsnittet "Mænds venskaber" siger ligesom meget andet i rapporten ikke noget specielt om mænd, men om det almenmenneskelige faktum, at ganske mange mennesker - af begge køn - har få eller ingen venner. Det er et tabu at tale om i vort samfund, idet venner er udtryk for status. Og det gælder for begge køn. Begge køn lider under en fortravlet hverdag, hvor uddannelse, job, stilling og status fylder meget samtidig med at børn kræver meget tid, relationer til daginstitution og skole skal passes, børns kammerater osv. Så venner og veninder kan godt blive glemt midt i travlheden. Derfor kan det lige så vel være kvinden, som ikke længere har sine veninder, som manden, som ikke ved hvor kammeraterne blev af, når skilsmissemisstruer. Kvinder er måske ligefrem mere tilbøjelige til at droppe veninderne, end mænd er til at droppe vennerne. Kvinderne er måske de, der omstiller sig mest, når de bliver gift, hvorimod mænd er mindre tilbøjelige til at give slip på vanerne fra deres ungarletilværelse.

Afsnittet "Mænds forhold til deres følelser" beskriver mænd som meget selvkontrollerende og ude af

stand til at tale om følelser. Men passer det nu også? Se ude i trafikken. Holder mænd sig tilbage her? Er dette at vise følelser ikke også af vise mishag eller behag? Og er det ikke noget mænd gør i stor udstrækning? Imens kvinder ofte bider provokationer i sig og ikke siger fra? Hvilket af de to køn er det så, som er i bedst kontakt med egne følelser og som udtrykker dem mest? Hvilket køn er det vi hører udtrykke sig om hjerte og smerte i musikkens verden - langt de fleste sangtekster er skrevet af mænd.

Det er rigtigt, at kvinder er mere tilbøjelige til at bruge ordet "jeg" i forbindelse med følelser. Men selv om mænd udtrykker sig mindre direkte, får de nok alligevel sagt, hvad de vil, i de fleste tilfælde. Men langt vigtigere end hvad man siger, er det man tænker. Det er hvad man føler indvendigt, som styrer hvordan man har det og hvordan man handler. Efter et samlivsbrud er det vigtigste, at man stiller sig nogle relevante spørgsmål. Manden kan fx spørge sig selv: elskede jeg virkelig fra begyndelsen denne kvinde eller var der i virkeligheden en anden, jeg hellere ville have haft? Og elskede hun mig fuldt og helt? Og hvis ikke: var jeg klar over det, men ignorerede det? Og i så fald, burde jeg så ikke allerede dengang have taget konsekvensen frem for at blive i et forhold, som ikke byggede på dyb og oprigtig gensidig kærlighed? Man må gøre op med sig selv, om man har begået nogle fejl. Og vælge at tage ved lære af dem. Og så må vi huske på, at vi lever i et samfund, hvor mennesker har lov til at vælge partnere frit og ikke nødvendigvis er bundet til hinanden af et ægteskabsløfte. Derfor bør samlivsbrud ikke behandles som en dødssynd, hvor verden går under, fordi en enlig mor eksempelvis bliver træt af at have en bestemt kavalier boende. Sådan er det jo med nogen mænd i dag. De shopper rund hos forskellige enlige kvinder og beklager sig, når de mister den lune seng hos den ene uden at de endnu har fundet en anden kvinde, som vil huse og forsørge dem.

I afsnittet "Forskningen om mænds kriser" står der, at der ikke er forsket meget i dette. Kvinder nævnes ikke. Derved kommer det til at se ud, som om alt er i orden vedrørende kvinder, og kun mænd er det forsømte køn. Men hvilken forskning er der i kvinders kriser? Bliver kvinder ikke bare ignoreret, fordi de begår mindre kriminalitet og i højere grad bærer smerten alene? Hvorfor er mænds kriser vigtigere end kvinders? Har en nedbrudt kvinde ikke brug for hjælp? Og kunne det ikke gøre større gavn at hjælpe kvinderne? Kvinder hjælper ofte mænd, når de har problemer med fx alkohol. Hvorimod mænd lader deres kone sejle sin egen sø, hvis hun får problemer. Det blev for nylig påvist i en undersøgelse. Så var pengene givet bedre ud, hvis man hjalp kvinderne. Så kom det også mænd og børn til gavn. Præcis som med u-landshjælpen. Hjælper man en mand, køber han en fin bil, han kan prale med. Men kvinder investerer pengene i en lille virksomhed eller køber geder og såkorn, så familien kan overleve. Det siges - men er selvfølgelig ikke den fulde sandhed.

Australske forskere - Crawford/Macdonald - mener at mænd har markant sværere ved at etablere nye livsrutiner og påbegynde et nyt liv efter skilsmissen og at nyligt skilte mænd er i farezonen for at udøve selvdestruktive handlinger og i yderste tilfælde begå selvmord. Ligeledes mener de, at skilte mænd er seks gange mere tilbøjelige til at begå selvmord end gifte mænd og at skilte mænd er tolv gange mere tilbøjelige til at begå selvmord end skilte kvinder.

Nu er det ikke sikkert, at problemerne er så udtalte i Danmark, hvor vi har gode traditioner for ligeværdighed imellem kønnene. Jo mere uligestillet et samfund er, desto værre må skilsmissen være for en mand. Hvis kvinden har haft rollen som opvarterske og hyggespreder må det jo unægtelig føles som et velfærdstab for manden, når hun ikke er der mere. Og har der været megen ulighed i ægteskabet er det vel heller ikke så mærkeligt, hvis skilsmissen ligefrem løfter kvindens humør og livskvalitet. Svaret på disse problemer kender vi. Det er at gøre begge køn selvhjulpne på det huslige felt således at man ikke føler sig som et barn, som har mistet mor, når man(d) bliver skilt.

I de tal, som nævnes, mangler en opgørelse over hvor mange gifte kvinder og kvinder i parforhold,

der begår selvmord. Hvis disse tal kom med tror jeg man ville se, at kvinder også begår selvmord af de samme årsager som mænd. Der er kvinder som begår selvmord allerede inden parret når at blive skilt, fx hvis det står klart, at manden har fundet en anden livsledsager og at hun måske står til at skulle flytte ind i den hidtidige bolig samt overtage børnene. Mænds utroskab står somme tider på i mange år inden han endeligt beslutter sig for at elskerinden skal flytte ind i stedet for konen. Det sker fx når børnene er flyttet hjemmefra. Kvinden er i sådanne tilfælde magtesløs og kan så vælge den sidste udvej.

Jeg synes også at antallet af kvinder, der slås ihjel, hører med i denne statistik. Hvilket køn betaler med flest menneskeliv? Hvor mange mænd dør i Danmark som følge af skilsmisse eller samlivsbrud? - Og hvor mange kvinder? Og hvor mange kvinder dør som følge af jalousimord, vold i parforholdet, æresdrab osv.? Og hvor mange kvinder dør som følge af at de sørger for præventionen i parforholdet eller er dem, der føder børnene? Og hvor stor er dødeligheden hos gifte kvinder i forhold til ugifte kvinder? Er det sådan af kvinder betaler en høj pris helbredsmæssigt ved at danne par med mænd, mens mænd har gavn af det og først får problemer i nogle tilfælde, når de bliver skilt? Lad os se tallene overfor hinanden, når vi taler om køn.

Der henvises også til en undersøgelse af Rikke Lund ifølge hvem gifte mænd har en lavere dødelighed end enlige og fraskilte. Men tilsvarende tal for kvinder anføres ikke og der anføres i det hele taget ikke tal. Ja, kvinder gør meget godt for mænd, de er sammen med. Men hvilken kredit får de for det? Hører man kendte mænd rose deres kone eller mor? - Meget sjældent. Der sparkes ud efter kvinderne, når de ikke kan mere, men ingen påskønner og værdsætter deres indsats. Jo privat, i de gode ægteskaber, som holder. Men i det offentlige rum er moralen betændt og man værdsætter og respekterer ikke kvinden. Derved mangler mænd rollemodeller og lærer ikke hvad de selv bør yde i et forhold.

I afsnittet "Selvmord" står der misvisende "Høj alder for mænd udgør en speciel risiko." Ja, men det gælder for begge køn at der er relativt flere selvmord iblandt ældre. I betragtning af, at dette er en udredning til brug for Mandecentreret i København, burde Keld Reiniche have forholdt sig til selvmordstallene i denne region. Så ville han have erfaret, at der i Københavns Kommune såvel som i det meste af Region Hovedstaden er lige mange ældre mænd og kvinder - fra 65 år og opefter - som begår selvmord. I Århus forholder det sig på samme måde. I byområder er der relativt mange ældre kvinder, som begår selvmord og relativt få ældre mænd. Derfor var der måske grund til at interessere sig lidt for disse kvinder frem for at fremstille det som et mandeproblem.

Hvis selvmord skal tages som udtryk for mistrivsel, bør man også medtage, at 60 procent af alle selvmordsforsøg begås af kvinder samt at 10 procent af de kvinder, for hvem selvmordet lykkes, tidligere har forsøgt at begå selvmord. For mænd er tallet på 5,5 procent. Kvinders selvmordsforsøg er nedtonet hos Keld Reiniche, hvilket vel er en bevidst nedprioritering, fordi det anfægter billedet af manden som det "stakkels køn" og kvinderne som de usårlige, som altid flyder ovenpå som hekse i gamle dage.

Afsnittene "Mænd som fædre" og "Mænd og fødselsdepressioner" har jeg ikke noget at bemærke til bortset fra at det altid virker mærkeligt, når sådanne ting beskrives løsrevet fra det faktum, at det er kvinderne, som føder børnene. Men sådan er kulturen blevet. Man kan se fædre optræde på tv med et helt lille barn uden på nogen måde at huske at nævne moderen med et eneste positivt ord. Vor tids fædre mænger sig ved barnets vugge som om det gjaldt om at komme først til fadet og respekterer ikke barnets mor for det hun er - den som han har alt at takke for og som har sat sig selv og livet på spil for at han kunne blive far. Der mangler en ærefrygt for naturens store orden og en taknemmelighedsfølelse hos mænd. Men deres overmod og selvovervurdering kan koste dem dyrt,

for de nedtrampede og ikke værdsatte mødre kan miste gejsten, når de finder ud af hvor meget de skal ofre sig og hvor lidt, de får igen.

Der omtales også nogle mandekrisecentre i Sverige. Det nævnes ikke, om Sverige har lignende centre for kvinder. Centrene har udelukkende mænd ansat som rådgivere. Det virker som en absurd form for diskrimination, som ikke ville leve op til den danske ligestillingslovgivning.

I Norge har de en stiftelse, som i ligestillingens navn ensidigt støtter mænd. Det virker som et anliggende for et mandeparti og ikke som noget, det offentlige skal støtte. Det virker som om staten støtter mænds kamp imod kvinder. Det tilkommer ikke staten.

I Australien er der en telefonrådgivning kun for mænd. Ideen med telefonrådgivning er udmærket, men det bør være for begge køn.

I afsnittet "De professionelle tilbud" omtales et gruppeterapiforløb man har haft på Stolpegaard i Gentofte. Her var mændene henvist fra egen læge. Der findes mange psykologer og parterapeuter, som tilbyder hjælp, så der findes mange muligheder udover hvad der er omtalt her.

I et afsnit for sig omtales Foreningen Far. Det er en stærk og indflydelsesrig interesseorganisation, som ensidigt kæmper for mænds rettigheder på kvinders bekostning. Foreningen begyndte sin virksomhed med børnebortførelser i 70-erne. Nogle af de børn, som var ofre i disse aktioner, vendte aldrig mere tilbage til Danmark og så aldrig mere deres mor. Ikke desto mindre behandles foreningen som stueren af de danske politikere til trods for at dens medlemmer og sympatisører bedriver hadsk propaganda imod mødre og kvinder i almindelighed. Foreningen virker mest i det skjulte idet folketingets politikere bombarderes med breve og skrivelser. Lobbyarbejdet er meget intenst.

Men i Kenneth Reiniches rapport indgår der ingen kritiske bemærkninger vedrørende denne forening. Han nævner heller ikke den store ulighed der er i civilsamfundets tilbud til kvinder og mænd. Kvinderne har intet alternativ til Foreningen Far. Kvindeorganisationerne foretager ingen systematisk overvågning af dette område. Kvinderådet har ingen politik på området og beskæftiger sig ikke med kvinders rettigheder ved skilsmisse. Dansk Kvindesamfund har beskæftiget sig med området i gennem alle årene, men ignoreres af de offentlige myndigheder, når de udfærdiger lister over høringsberettigede til lovforslag.

Når kvindernes rettigheder står svagt i det civile samfund, var det måske en ide at hjælpe kvinderne fra det offentliges side. Men politikerne og systemet styrker kun den i forvejen stærke part yderligere med etableringen af et rådgivningscenter kun for mænd.

På side 38 nævnes Selskab for Mænds Sundhed, som årligt arrangerer Men's Health Week i juni. Også her er kvinderne diskriminerede idet der ikke etableres noget tilsvarende for kvinder. Det nævner Kenneth Reinicke ikke idet ligestilling åbenbart ikke er noget han går ind for.

Der nævnes også et netværk for forskning i mænd og maskuliniteter (NeMM), som åbenbart skal samle mandeforsningen.

Herefter er der en beskrivelse af Horsens Krisecenter for mænd. Det drives af frivillige, hvilket vel også er noget mere rimeligt end at ansætte professionelle i lyset af, at kvindekrisecentrene benytter 1.500 frivillige over hele landet. Når voldsramte kvinder i svær krise ikke kan få hjælp af fast og professionelt personale, bør mænd heller ikke have det. Og er der et reelt behov for krisecentre til

mænd, må der også kunne findes frivillige til det formål.

På Horsens krisecenter kan en mand bo anonymt og for 110 kr pr døgn få overnatning, 3 måltider mad, vask og tørring. Det må siges at være service for en billig penge. De forslåede kvinder på krisecentrene skal til sammenligning selv købe ind, lave mad og gøre rent og betale over 1.000 kr. for dette per døgn, som kommunen for det meste refunderer. Kvinderne er ikke anonyme i forhold til kommunen, men er klienter i det sociale system. Det er en ydmyg og nedværdigende rolle kvinder er i, når de søger hjælp. Men noget sådant mener mandeforskere som Kenneth Reiniche nok ikke man kan byde mænd. For der er jo forskel på de to køn. Kvinder skal tage til takke og mænd kræve ind til sig selv.

I konklusionen synes Kenneth Reiniche at foregøgle mændene, at de ved at stille op som modtagere af hjælp åbner op for en ny og bedre tilværelse og at de vinder ved at forkaste gamle mandlige dyder. Men hvad er det mænd vinder, ved at gøre sig selv til klienter i et behandlersamfund? Kommer der bedre og lykkeligere mænd ud af at de har et sted, hvor de lærer at se sig selv som ofre for onde kvinders magt?

Bliver samfundet bedre af, at man bevæbner mænd til at bekæmpe kvinder og enlige mødre i kampen om ressourcerne? Er det der Kenneth Reiniche vil hen at spille de svageste iblandt mænd ud imod de svageste iblandt kvinder? Skal de slås om hvem der skal have barnet boende og så få det boligtilskud og de børnepenge, der følger med? Er det hvad Kenneth Reiniche er ude på fra sin behagelige position på Roskilde Universitetscenter - at spille samfundets tabere ud imod hinanden? Hvis ikke, hvordan skal følgende formuleringer ellers forstås: "Der er i det danske socialsystem en forventning om at mænd klarer sig selv og at kvinder og kvinder med børn er nok hyppigere erklærede værdigt trængende. Det er vigtigt at forsøge at omstille ligestillingsarbejdet sp det kan håndtere udfordringen om hvorledes at kriseramte mænd og kvinder kæmper med forskellige typer af diskrimination og forskellige sociale problemer."

Jeg ville gerne vide, hvilken diskrimination mænd udsættes for. Her på side 42 i rapporten har Kenneth Reiniche endnu ikke påvist et eneste forhold, hvor mænd diskrimineres. Der er intet påvist, som kunne retfærdiggøre etablering af et rådgivningscenter eksklusivt for mænd.

Resten af rapporten er viet Kenneth Reiniches personlige anbefalinger til Mandecentret. Afsnittet "Mulige samarbejdspartnere" indledes således: "Da området mænd i krise stadig befinder sig på et meget nyt og usikkert stadie anbefales det, at mandecentret i stor udstrækning forsøger at samarbejde med mange forskellige aktører og instanser."

- Hvis man befinder sig på et meget usikkert stadie, når man har fået bevilget 12,5 mio. kr. og har varm opbakning fra to af borgmesterene i København - fra hhv SF og Enhedslisten - som holder højtidelige taler om mandecentrets nødvendighed - hvor kvinder ikke nævnes med et ord - hvor meget vil man så forlange og forvente i fremtiden? Hvis alle mænd med ondt i sjælelivet og ude i eksistentielle kriser med kontroltab og lignende ubehageligheder nu skal til at serviceres af det offentlige, er der slet ingen grænser for, hvor mange mandecentre, der kan bygges rundt om i landet. Pengepungen er øjensynligt åben, så snart det gælder mænds behov, imens de nøjsomme kvinder må lade sig verfe til side gang på gang.

Jeg synes ikke, man kan være bekendt at diskriminere kvinder så groft og håber, at det anerkendes, at det er i strid med ligestillingsloven og Cedaw-konventionen.

Med venlig hilsen

Nanna Gersov